

ние на много от щрихите в житейската философия и орисия на циганите, на тяхното отношение към пространствеността и т. н.

Преди всичко конят е символ на циганското, защото във и чрез него се разкриват изконни ромски стремежи и възжеления. Така например в ролята си на инструмент конят е възплъщение по особен начин на ромската мечта за откъсване от хоризонталното структуриране на циганската битност, на жизнената биография на ромите. Възкачването на коня е вече своеобразен символ на по-друго, вертикално разположение на циганина спрямо окръжаващия го свят. Това е вертикално положение, което те издига над грешната земя, преодолява нейната житейска гравитация, отделя те и оттласква нейната привързваща към себе си сила. То дава възможност за един поглед отгоре, в много по-широка и по-мощна перспектива. И още нещо, което е по-важно. То (възкачването) предполага и изисква по-друго дейностно присъствие, по-други ориентационни умения на човека като ездач, на рома като социално реализиращо се лице. Защото възкачването е свързано с потребността от координация и субординация на нещо под тебе, на нещо, което става подвластно и зависимо от твоите интереси, хрумвания, цели, мечти и стремежи. Устремът на коня, неговият плавен или начупен ход, всичко в неговата кинетичност се превръща в опосредствана проекция на устрема, на представите за ритъм, мащаб, посока и скорост на движението на неговия ездач. Така че конят става функция, продължение на човешкото, механизъм за постигане на човешки намерения и цели, вектор на човешките представи за преодоляване на пространствеността. Тази специфична вертикализация чрез и върху коня дава по-друго отношение не само към географското и социалното пространство, нито само върху проблемите, свързани с неговото прекосяване и преодоляване. Тук инструменталността на коня не се свежда само и единствено до по-другата видимост от и върху коня, до по-другата възможност за виждане, опознаване и оценка на „картината на света“. Възкачването върху коня е вече спотаен процес на издигащото се, на придвижващото се някъде нагоре и нависоко човешко самосъзнание, самочувствие, самомнение, самолюбие, самодоволство и т. н. То е своеобразна подсъзнателна сублимация на изконния ромски стремеж за разкъсване на гравитацията, на хори-